

kako bodejo podpirali tamošnji kmetje to klerikalno početje, katero se je ustanovilo iz golj sovraštva do sedajnih, poštenih trgovcev pri Sv. Lenartu, kateri so bili vedno z ljudstvom v najboljšem prijateljstvu. „Tvoji k mojim“! — Naprednjak k naprednjaku! Opazovali bodemo to podjetje še nadalje!

Nekaj za spomin. Dne 23. junija leta 1900 je bil ptujski učitelj g. W. Frisch na obtoženi klopi, ker je pisal kot tedajni urednik ptujskega nemškega lista „Pettauer Zeitung“, da dohtar Brumen, znani ptujski odvetnik in kmečki „prijatelj“ denuncira. Porotniki so imenovanega učitelja oprostili in so j e d n o g l a s n o izrekli, da je dokazano, da je dohtar Brumen sodnijsko znan — denuncijant.

Iz deželnega zborna. „Nekaj novega o soli“, tako se je glasil svoj čas naš članek in dotični naši številki smo priložili tudi listek, na katerega naj bi se podpisali kmetje, obrtniki, trgovci in sploh vsakdor, kateri bi želel, da bi se ta nova postava radi soli spravila ob veljavo. Kakor se nam poroča, je bil te dni sprejet v deželnem zboru predlog deželnega poslanca gospoda Orniga, glaseč se, da bi se od države glede prodaje soli ukrenilo v smislu želje omenjenih slojev. — Prepričani smo, da bo to stvar zopet kak klerikalni poslanec zlorabil kot svojo zaslugo. Naj mu bode! Veseli nas samo to, da smo zopet za naše kmete nekaj jako koristnega dosegli!

Na nagloma je umrla grajščakova žena gospa Ulm v Zaverču.

Radi tatvine so zaprli dne 24. p. m. hlapca Štefana Vogrinec iz Stoperc, ker je pri nekem posestniku v Stopercih ukradel različna jedila.

Težko telesno poškodovanje. Neki Franc Majcen, Alojz Pukšič in Valentin Letonja iz Kicarja so bili izročeni sodniji, ker so nekega Franca Mlakarja iz Kicarja telesno težko poškodovali.

Pri streljanju ponesrečil. Franc Matjašič, 11letni učenec ljudske šole iz Karčovine pri Ptujju je zadnje dni nabil izstreljeni vojaški patron, da bi iz njega strelal, kakor iz možarca. Najbrž pa je za to porabil preveč smodnika, tako da mu je patron, ko ga je s šibico prižgal, razneslo. Deček si je povzročil vsled te svoje neprevidnosti težke telesne poškodke v licah, med drugim ne bode najbrž levega očesa nikdar več mogel rabiti. Ponesrečenec je bil sprejet v ptujsko bolnišnico.

Vsled zaušnice. Kočarski sin Pavel Sagoršek iz Dornave je dobil dne 18. p. m. od nekega Herga tako močno zaušnico, da mu je počila vsled tega udarca ušesna mrenica. Sagoršek je moral iti v bolnišnico iskat zdravja.

„Domovina“ pred sodiščem. Mestni ekonom g. Peter Derganz v Celju je vložil te dni proti „Domovini“ tožbo radi žaljenja časti.

Vsled udarca od konja umrl. Hlapca Filipa Rakuš iz Možganj je udaril konj gospodarja, pri katerem je Rakuš služil, z kopitom tako nesrečno, da mu je povzročil težke notranje rane v črevah. Rakuša so pripeljali v ptujsko bolnišnico, kjer pa je dne 18. p. m. vsled po udarcu mu povzročenih ran umrl.

Poročilo ptujskega sejma. Sejem v Ptujju dne 21. p. m. je bil jako dobro obiskan od kupcev. Njega se je prigralo 45 konjev, 710 glav govejevine in 571 svinj. Prihodnji sejem se bode vršil dne 4. novembra. Svinjski sejem je bil dne 28. p. m.

Dopisi.

Kebl na Pohorju. Slučajno nam je prišel na znanje dopis „Fihposa“, priobčen v št. 21, tičeč gornjega kebelškega grada. Dotični dopisnik je najbrž pozabil, da se pri nas na Keblu nahaja še eden stari grad. A čuj, ker nam je on naznanil pravljico o svojem gradu, hočemo mi danes razodeti bralcem „Štajerca“, kaka pravljica je razširjena glede tega družnega grada med ljudstvom. V ta grad so zapirali svoj častni hudodelnike in razbojnike in jim niso dali nikake hrane, tako da so morali gladu umreti. Zid tega grada je bolj ohranjen, kakor opisanega gornjega in mi mislimo, ti „mladi puščavnik“, da ga bodeš, ako vzdigneš v gornjem gradu svoj zaklad, kaj lahko dal popraviti, tako da bodeš v njem kaj lahko imel svoje „bralno društvo“. Toda, ker je zid, kakor sem omenil, še precej močen, bode grad tudi sposoben za tvoje norišnico. V starih časih, da celo v prejšnjem stoletju se je nahajalo na zelenem Pohorju prav mnogo zverine. To zverino zasledovali so v prvi vrsti posestniki omenjenih gradov in so jo, hvala Bogu, pokončali, tako da se potujočemu človeku ni treba bati nesreče, povzročene od zverin. A nahajajo se še sedaj pri nas volkovi, levi, kostruni, osli itd. In vse te si ti umni mladi puščavnik lahko pridobiš, ako vsakemu od njih „Fihposa“ naročiš in jih potem vodiš v popravljen grad v „bralno društvo“. Zares velik junak si tudi ti mladi puščavnik, ker hočeš postreljati „žabe“, katere so ti pa vendar toliko koristne, ker ti obirajo tvoje zelne glave gosenic. Pusti jih vendar živeti, saj ti opravljajo dokaj potrebno delo. Ker pa si puščavnik in sicer mladi, ti nikakor ne zamerimo, da potrebuješ zdravil za tvoje novo podjetje in za tvojo bolno glavico. Kakor pri nas pravijo ljudje, koristijo temu ali onemu tako zvana domača zdravila bolj, kakor pa zdravila, prinešena iz lekarne. Tu-le imaš recept, po katerem se moraš ravnati ti mladi puščavnik, ako hočeš postati na umu zopet zdrav. Prvič ti je treba, da vloviš volka. Tej stvarci odreži zastareli rep, da ne bode ž njim vedno tako mahal. Nato idi v Mondarče, da tam postrizeš levu grivo in ker imaš stvari dovolj na razpolago, popili domačima dvema kostrunoma roge, zvrtaš vsakemu od njiju glavo, iz nje vzami trohico možgan, katero imata v glavi; vse skupaj dobro shrani v laškem olju v dobro zamašeno posodi in videl bodeš, da imaš izvrstno zdravilo. Da pa bodeš imel tudi zeliščna zdravila, podaj se v Mondarče, kjer dobiš pri starem Oblonšku gotovo nekaj suhih kopriv. Potem se podaj mimo Urleba v Škafarski dol („grabn“), a ne pozabi se tam ogledati in vprašati za dober svet. On bode znal, ker je že veliko v „Fihposu“ in njegovem očetu bral, podpirati tvoje podjetje z dobrim svetom. Ko pa prideš v ime-

nova
dobi
bran
doč
lahk
Obr
tur
da
dat,
star
rona
tvoj
in
pošk
preš
spre
česa
Tuk
itak
njič
si u
da
gra
„Fil
pa
krik
žaba
Naj
čina
nika
stop
obč
dejs
val
lagi
kap
klop
in
niti
čins
vori
pre
skal
rika
Vuč
bod
kro
ted
cem
čina
nen
km
poš
v ž

vojakih kazni privezanja in oklepanja v železje (špange) od 15. novembra naprej v mirovnem času opuščene in sicer bodisi kot samostojne kazni ali kot poostrenje drugih kazni.

Tudi veronauk se spreminja s tekom časa in razvojem človeštva. Tako je imel šolski katekizem leta 1889 še sledeča vprašanja in odgovore: „Iz česa je ustvaril Bog nebo in zemljo?“ — „Iz nič.“ — „Kdaj je ustvaril Bog nebo in zemljo?“ — „Pred kakimi 60.000 leti.“ — „Koliko časa je potreboval Bog za ustvarjenje neba in zemlje?“ — „Šest dni.“ V novi izdaji iz leta 1901 sta prvi dve vprašanji z odgovori vred povsem izginili iz katekizma, a odgovor na tretje vprašanje se sedaj glasi: „V šestih dneh, katerih dolgost pa ne poznamo.“

Praščija bolezen. Neki kmet piše: Imam dva prašička, ki že delj časa bolehata in le malo jesta, imata včasih rdeče, včasih pa višnjeve lise po hrbtu. Ušesi imata tudi višnjevi in zatekli. Ktera bolezen je to in kako jo ozdraviti? — Odgovor: Tako bolezen dobe prašički, če so vedno zaprti v nesnažnem in temnem svinjaku in nimajo prave postrežbe. Pri-skrbeti je treba prašičem dober in snažen hlev s suhim ležiščem. Hlevu je treba dati neobhodno potrebno svetlobo in pustiti prašiče tu in tam na svež zrak, da se izletajo in izrijejo po zemlji, kjer dobijo rudninskih snovi. Korita je treba pridno snažiti in pokladati prašičem zdravo krmo in poleg nje nekaj klajnega apna, potem bodejo prašiči ozdraveli. Seve, to le pomaga, ako že ni prepozno, to je, ako se bolezen ni uže preveč razvila.

Zunanje novice.

Koroški Dr. Brejc — kot zastopnik. V tožbi nekkih posestnikov iz Breznice na Koroškem proti F. Šusterju, posestniku pri Sv. Jakobu, katero je vložil znani celovski dohtar Brejc, je c. kr. sodnija v Rožeku odločila, da mora Brejc plačati sam vse tožbene troške, ker je obravnavo s tem zabranil, da ni hotel pri njej govoriti kot zastopnik tožencev nemški, čeprav ni razumel sodnik niti jedne besede slovenski. Ako dohtar Brejc misli, da se bode slovenstvo s takim postopanjem rešilo, nemštvo pa ugonobilo, se grozno, grozno moti. To ni družega nič, kakor šuntanje enega naroda proti drugemu, katero je ne le smešno, temveč obema narodoma škodljivo. Še marsikateroga je škoda spametovala, mogoče, da bode i nekega mladega koroškega dohtarčka.

Nekaj o morilcih srbskega kralja in kraljice. Neki dunajski list je zadnje dni priobčil zanimive podatke o plačilu, katero so dobili oficirji, ki so umorili srbskega kralja Aleksandra in kraljico Drago. Po tem poročilu je dobil polkovni lajtnant Naumovič, kateri je bil v noči umora ubit, 48 tisoč frankov, polkovnik Mašin, svak kraljice Drage, 30 tisoč, polkovni lajtnant Nicič 24 tisoč, prejšnji srbski vojni minister Colarevič 24 tisoč, stotnik Kostič 24 tisoč, stotnik Cirovič 12 tisoč frankov. Drugi oficirji so dobili po dva do pet tisoč frankov. Razven tega je dobil

vani dol, ne pozabi se okrepčati pri Lipniku. Tam dobiš tudi špirit, v katerega ti je treba namočiti nane reči. Sedaj pa hajd čez vodo. V Koritno greš in sicer ravno ob potu pri Kropaju (Kokol) se lahko okrepčaš z kozjim mlekom, v Koritni pri travjaku pa dobiš skorjo stare lipe, sloveče že iz rških časov. To vse zmeči v koš in dobro potlači, ne bode prehitro poln, ker treba ti je še iti gledat, kaj je v kleti od tebe tako lepo popisanega urega grada. Ako se ti posreči vloviti tam mačana, potisni ga v koš in se podaj na pot mimo urega brloga k g. Kušarju. Navedenega prosi lepo ponižno, naj ti vse v košu nahajajoče se blago skropi in ko si to dosegel, podaj se v Fridrihovo rešo. Tam vse, kar si nabral, pridno semlej in dobro rešaj ter ne pozabi tamkaj vprašati, ako bi še bilo sar potrebno. Od tod se podaj zopet do Kebla, kaj bi te pozval zopet k eni osebi, a menda bode kak zadostovalo, a obljubim ti, da priložim prihodnj, ako bode treba k receptu dodatek. A vem, da utrujen in treba ti bo pomoči z dolnega Kebla, spraviš zdravilo po sreči v slavni stari Zbegov rad. Rabi naj se zdravilo takole: Za naročnike „Tihposa“ tri kapljice, za naročnike „Gospodarja“ ali „Domovine“ pet kapljic na dan. Drugič več.

Naprednjaki.

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. Z velikim vikom in vikom sta se poganjala mariborška lističa in celjska ba glede volitve v okrajni zastop Gornje Radgone. hajhuje se je napadal Vračko, potem Muhič in Vu-na. Ako bi bila Muhič in Vučina ubogala Bozina, kakor ne bi bili dobili naprednjaki okrajnega za-opa v roke. Kako odločno je postopal v tej zadevi činski predstojnik v Terbegovcih, naj dokaže to estvo, da je kaplanu Bozinn, kateri ga je nadlego- in mu prigovarjal, naj bi volil na klerikalni pod-aj, odgovoril brez vseh ovinkov v lice, da bi on, kaplan, kateri je toliko let trgal hlače po šolskih opeh, vendar moral znati, da je morebiti ženitev volitev vsikdar prostovoljna in da ne sme biti ena, niti druga ne prisiljena. In ravno tega ob-nskega predstojnika so hoteli na vsak način prigo-riti za svoje namene. A ta naprednjak je ostal na- ednjak, bil je naprednim kmetom v čast, trd kakor ala, zato pa ga sedaj preganjajo in napadajo kle- talčeki, da je joj. — Sicer se je tudi Muhiču in činu pred volitvo žugalo, da se bodeta, ako ne edeta s klerikalci volila, od njih vpisala v njihovo oniko kot izdajalca, jaz pa smelo trdim, da bi daj bila izdajalca, ako bi bila pozabila klerikal- in na ljubo na naprednjaško svoje prepričanje. Vu- na in Muhič, le kar nič se ne bojta klerikalnih emirnežev, naj še tisti toliko pisarijo, mi napredni metje vaji spoštujemo, ker smo Vas spoznali zaštenjake. — Eden za več drugih.

Razne stvari.

Opustitev vojaških kazni privezanja in oklepanja železje (špange). Po cesarski odločbi bodejo pri-